

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 112/05-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. októbra 2005 v senáte zloženom z predsedu Jána Mazáka a zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Alexandra Bröstla o sťažnosti V. S., bytom T., zastúpeného advokátom JUDr. D. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 22/01 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 22/01 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Trnava **p r i k a z u j e ,** aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 22/01 konal bez zbytočných prietáhov.

3. V. S. priznáva finančné zadosťučinenie 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Trnava p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. V. S. priznáva náhradu trov konania 2 651 Sk (slovom dvetisícšesťstopäťdesiatjeden slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trnava p o v i n n ý zaplatiť na účet advokáta JUDr. D. K., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 3. marca 2005 doručené podanie V. S., bytom T. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ľudského práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom upraveného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd*“. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 22/01 o zaplatenie nedoplatku na nájomnom za užívanie družstevného bytu.

Na výzvu ústavného súdu z 11. apríla 2005 sťažovateľ predložil splnomocnenie na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom pre advokáta JUDr. D. K., B.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„Navrhovateľ BYTOVÉ DRUŽSTVO so sídlom v T. doručil súdu návrh na vydanie platobného rozkazu. Okresný súd vydal platobný rozkaz pod č. k: 5 Ro 3620/00 zo dňa 15. 12. 2000...

Proti platobnému rozkazu som podal odpor z 28. 12. 2000...

Keď súd primerane k okolnostiam nekonal podal som do rúk predsedu okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, č. k.: 12 C 22/01, ktorá bola doručená súdu 11. 11. 2003...

Predsedníčka súdu mi na sťažnosť odpovedala listom zo dňa 5. 12. 2003, číslo Spr 1541/02...

Keď súd naďalej vo veci nekoná podal som ďalšiu sťažnosť na zbytočné súdne prieťahy vo viacerých súdnych konaniach, okrem iného aj pod č. k.: 12 C 22/01... Na túto sťažnosť som k dnešnému dňu nedostal žiadnu odpoveď. Sťažnosť bola doručená súdu 21. 12. 2004...“

Na základe uvedeného skutkového stavu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Trnave v konaní pod sp. zn.: 12 C 22/01 porušil základné právo V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu v Trnave prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn.: 12 C 22/01 konal bez zbytočných prieťahov.

3. V. S. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 200.000,- Sk, ktoré mu je Okresný súd v Trnave povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohoto rozhodnutia.“

Listom z 29. apríla 2005 sťažovateľ doplnil sťažnosť o ďalší bod výroku rozhodnutia vo veci:

„Okresný súd v Trnave je povinný zaplatiť náhradu trov, ktoré vznikli advokátovi JUDr. D. K., Právna kancelária, B. do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti tohoto nálezu.“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a uznesením č. k. II. ÚS 112/05-14 z 11. mája 2005 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 1. júna 2005 právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a predsedníčku okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrila aj k sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľa v odpovedi na výzvu oznámil ústavnému súdu listom zo 7. júna 2005 (doručeným ústavnému súdu 13. júna 2005), že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci sťažnosti.

Podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti (sp. zn. Spr 592/05, doručenom ústavnému súdu 10. októbra 2005) uviedla:

„V predmetnej veci je navrhovateľom BYTOVÉ DRUŽSTVO so sídlom v T., ktoré dňa 12. 12. 2000 podalo návrh na súd proti odporcovi V. S., T. Predmetom konania je zaplatenie istiny 900,- Sk. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz č. k. 5Ro 3620/00 dňa 15. 12. 2000, proti ktorému podal odporca V. S. odpor podaním na súd 29. 12. 2000. Súd ďalej vo veci konal, spis bol prevedený pod č. sp. zn. 12 C 220/01. Uznesením dňa 11. 10. 2001 zákonná sudkyňa vo veci JUDr. A. M., rozhodla o žiadosti V. S. a priznala mu oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Dňa 10. 1. 2002 vo veci bol vytýčený termín pojednávania na 28. 3. 2002. Na tomto pojednávaní sa zúčastnili účastníci, boli vypočutí k obsahu návrhu s tým, že pojednávanie bolo odročené na 16. 5. 2002 za účelom predloženia ďalších dôkazov účastníkmi konania. Doklady zaslal navrhovateľ 26. 4. 2002. Pojednávanie vo veci bolo v ďalšom období 16. 5. 2002, kedy sa nedostavil navrhovateľ, pojednávanie bolo odročené na 16. 7. 2002 za účelom opätovného predvolania navrhovateľa. Dňa 21. 5. 2002 doručil do spisu vyjadrenie navrhovateľ, odporca listom, doručeným na súd 23. 5. 2002

taktiež predložil vyjadrenie k dôkazom navrhovateľa s označením ďalších dôkazov vo veci. Dňa 10. 7. 2002 podal vyjadrenie navrhovateľ k stanovisku odporcu. Dňa 9. 7. 2002 podal vo veci odporca vzájomný návrh. Na pojednávaní 16. 7. 2002 sa účastníci dostavili, vzhľadom na ďalšie dokazovanie pripojením spisu bolo pojednávanie odročené na 26. 9. 2002. Medzičasom účastníci opätovne podali vyjadrenie a stanoviská. Dňa 26. 9. 2002 bolo pojednávanie odročené za účelom pripojenia ďalších dôkazov na deň 28. 11. 2002. 11. 10. 2002 predložil navrhovateľ ďalšie listinné dôkazy. Dňa 13. 11. a 18. 11. 2002 ako i v ďalšom období predložil do veci viackrát odporca vyjadrenia a stanoviská. Pojednávanie z 28. 11. 2002 bolo odročené na neurčito za účelom rozhodnutia súdu o vzájomnom návrhu odporcu. Dňa 30. 12. 2002 doručil do veci stanovisko odporca V. S. a vyjadrenie k návrhu.

Uznesením zo dňa 4. 12. 2003 súd podľa § 43 ods. 1 O. s. p. vyzval odporcu na úpravu vzájomného návrhu, podaného vo veci, výzvu prevzal V. S. 19. 1. 2004. Dňa 4. 2. 2004 podal odporca vyjadrenie k vzájomnému návrhu s doplnením tohto návrhu a pripojením listinných dôkazov. Medzičasom zákonná sudkyňa vo veci JUDr. A. M., vydatá D., odišla na materskú dovolenku od 1. 1. 2004. Vec bola predložená zastupujúcej sudkyňi, ktorá úpravou zo dňa 22. 2. 2005 predložila vec vyššej súdnej úradníčke za účelom rozhodnutia o spojení vecí pod sp. zn. 12 C 22/01 a 12C 94/03, ktoré na tunajšom súde prebiehajú a zároveň bola daná úprava na zaplatenie súdneho poplatku za vzájomný návrh, doručením výzvy odporcovi dňa 26. 3. 2005. 2. 3. 2005 podal odporca písomné podanie vo veci s vyjadrením k dôkazom navrhovateľa s tým, že poukázal na veľké množstvo vecí, vedených o jeho osobe na tunajšom súde, a navrhoval ďalej, aby súd spojil aj ďalšie veci k číslu konania 12 C 22/01, nakoľko aj tie ďalšie veci súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov. Uznesením zo dňa 11. 4. 2005 už vo veci konala zákonná sudkyňa, ktorá sa vrátila z riadnej materskej dovolenky od marca 2005 - JUDr. D., ktorá podanie odporcu zo dňa 9. 7. 2002 a 15. 8. 2002 doplnené podaním zo dňa 3. 2. 2004 odmietla. Uznesenie bolo doručené V. S. 6. 5. 2002. Dňa 25. 4. 2005 podal odporca do veci podanie s upresnením petitu vo veci, ako i pripojením ďalších listinných dôkazov a 16. 5. 2005 podal odporca V. S. odvolanie proti uzneseniu, ktorým jeho podanie bolo odmietnuté. Dňa 18. 5. 2005 sudkyňa dala vyhotoviť predkladaciu správu na odvolacie konanie v nadväznosti na podané odvolanie odporcom. 24. 5. 2005 bola vec predložená Krajskému súdu v Trnave na

odvolacie konanie. Krajský súd v Trnave listom zo dňa 30. 6. 2005 a doručením spisu na prvostupňový súd dňa 3. 8. 2005 vrátil predmetný spis prvostupňovému súdu ako predčasne predložený za účelom doplnenia a odstránenia vady podaní v súvislosti s doručovaním zásielky odporcovi. Vyšší súdny úradník 11. 8. 2005 vykonal príslušné dopyty na poštu v zmysle požiadavky odvolacieho súdu a tiež urobil dopyt na odporcu na oznámenie, či a kde sa nachádzal v konkrétnych dňoch, kedy sa mu písomnosti doručovali. Tento dopyt prevzal V. S. 5. 9. 2005 a odpovedal súdu listom, doručeným súdu 9. 9. 2005. Po doplnení podaní a odstránení všetkých väd podaní bude vec opätovne predložená Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o odvolaní odporcu v súvislosti s uznesením prvostupňového súdu o odmietnutí podaní. Súd v predmetnej veci konal priebežne ako to vyplýva z chronológie úkonov vo veci. V dôsledku nástupu zákonnej sudkyne JUDr. D. na riadnu materskú dovolenku od 1. 1. 2004 boli vo veci úkony vykonané s neskorším časovým odstupom, nakoľko zastupujúca sudkyňa vybavuje tiež veľké množstvo svojich starých reštančných vecí.“

Okresný súd súčasne oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“, a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“, v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 12 C 22/01 o zaplatenie nedoplatku na nájomnom za užívanie družstevného bytu.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zohľadňuje svoju ustálenú judikatúru, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu

alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k nastoleniu právnej istoty iným zákonom predpísaným spôsobom, ako je právoplatné rozhodnutie súdu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prier'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

Podľa uvedených kritérií ústavný súd posudzoval aj s'ťažnosť s'ťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, v konaní išlo pôvodne o návrh na vydanie platobného rozkazu proti s'ťažovateľovi na zaplatenie nedoplatku na nájomnom za užívanie družstevného bytu BYTOVÉMU DRUŽSTVU T. (ďalej len „bytové družstvo“). Po podaní odporu s'ťažovateľom je vec vedená na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 22/01 a po podaní dvoch vzájomných návrhov s'ťažovateľom 9. júla 2002 a 15. augusta 2002 došlo k spojeniu vecí 22. februára 2005.

Predmetom sporu sú práva a povinnosti vyplývajúce z nájomného vzťahu a z poplatkov za služby. Žaloby tohto druhu spravidla tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a vec nemožno považovať za právne zložitú. Na základe doterajšieho priebehu namietaného konania ústavný súd konštatoval, že hoci vzájomné návrhy s'ťažovateľa prispeli k faktickej zložitosti veci, táto faktická zložitost' veci však neodôvodňuje doterajšiu dĺžku konania a pri sústredenom postupe okresného súdu vec možno uzavrieť bez zbytočných prier'ahov v konaní.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ústavný súd zistil, že sťažovateľ v postavení odporcu v označenom konaní svojím správaním sčasti prispel k doterajšej dĺžke konania. Keďže na výzvy okresného súdu nereagoval vždy včas a v súčinnosti (výzva súdu na zaslanie stanoviska k vyjadreniu bytového družstva na začiatku konania, výzvy na úpravu vzájomných návrhov podaných 9. júla 2002 a 15. augusta 2002, ktorých nedostatky odstraňoval v novembri 2003 a definitívne ich odstránil až po ďalšej výzve okresného súdu zo 4. decembra 2003 podaním zo 4. februára 2004), spomalil tým postup okresného súdu v označenom konaní.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, ktorého uplatnením ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu.

Namietané porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa označeného článku ústavy a dohovoru, ku ktorému malo dôjsť z dôvodu v sťažnosti označenej nečinnosti okresného súdu, sa stalo predmetom už druhej sťažnosti podanej ústavnému súdu. Ústavný súd vo veci sp. zn. I. ÚS 99/04 z 3. júna 2004 sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pričom konštatoval, že postup súdu bol poznamenaný istými prietahmi, tieto však neboli významné a prejednanie veci bolo možné uskutočniť až po odstránení nedostatkov vzájomných návrhov sťažovateľa. Od uvedeného rozhodnutia ústavného súdu uplynulo viac ako 15 mesiacov, pričom vo veci sťažovateľa stále nebolo právoplatne rozhodnuté.

Konanie vo veci začalo 12. decembra 2000, keď bytové družstvo podalo voči sťažovateľovi návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie 900 Sk s príslušenstvom. Okresný súd vydal 5. decembra 2000 pod sp. zn. 5 Ro 3620/00 platobný rozkaz, voči ktorému podal sťažovateľ 29. decembra 2000 odpor. Vec bola zaevidovaná v registri pod sp. zn. 12 C 22/01. Pokynom sudkyne z 12. marca 2001 bol odpor doručený na vyjadrenie navrhovateľovi a sťažovateľ bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku.

Sťažovateľ požiadal 18. júna 2001 okresný súd o oslobodenie od súdnych poplatkov. Po preukázaní osobných, zárobkových a majetkových pomerov okresný súd rozhodol 11. októbra 2001 uznesením č. k. 12 C 22/01-62 o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 28. marca 2002 a bolo odročené za účelom doplnenia dôkazov navrhovateľom na 16. máj 2002. Toto pojednávanie bolo odročené na 16. júl 2002 a napokon na 26. september 2002 bez toho, aby okresný súd uviedol dôvody tohto odročenia. Do spisu boli predložené viaceré stanoviská právneho zástupcu bytového družstva (21. mája 2002, 2. júla 2002, 8. júla 2002, 10. júla 2002, 20. septembra 2002), stanoviská sťažovateľa (23. mája 2002, 3. júna 2002) a vzájomné návrhy sťažovateľa (9. júla 2002 a 15. augusta 2002). Pojednávanie uskutočnené 26. septembra 2002 bolo odročené na 28. novembra 2002 za účelom doplnenia dôkazov a výzvy na odstránenia väd vzájomných návrhov. Okresný súd 8. novembra 2002 vyzval sťažovateľa na odstránenie väd vzájomných návrhov, čo sťažovateľ uskutočnil 13., 18. a 19. novembra 2002. Okresný súd pojednávanie 28. novembra 2002 odročil na neurčito za účelom rozhodnutia súdu o vzájomných návrhoch. Ďalšie obdobie je poznamenané nečinnosťou, resp. priet'ahmi v konaní okresného súdu.

Pokiaľ ide o nečinnosť okresného súdu, tá v zásade trvala od 28. novembra 2002 do 22. februára 2005 (s výnimkou úkonu po uplynutí jedného roka zo 4. decembra 2003, uznesenia s výzvou na úpravu vzájomných návrhov do 20 dní, na ktorú sťažovateľ reagoval 4. februára 2004). Okresný súd potom až uznesením č. k. 12 C 94/03-41 z 22. februára 2005 spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 12 C 22/01 a 12 C 94/03 a súčasne vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za vzájomný návrh. Nečinnosť okresného súdu v konaní teda trvala viac ako dva roky.

Úkony okresného súdu vo februári 2005 uskutočnila zákonná sudkyňa po návrate z materskej dovolenky (v priebehu roku 2004). Okresný súd ďalej uznesením č. k. 12 C 22/01-256 z 11. apríla 2005 odmietol vzájomné opakovane dopĺňané podanie sťažovateľa. Sťažovateľ podal 16. mája 2005 odvolanie proti tomuto rozhodnutiu. Spis bol

18. mája 2005 postúpený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd vrátil 30. júna 2005 spis okresnému súdu ako predčasne predložený. Okresný súd v auguste 2005 vykonával úkony podľa pokynov krajského súdu. Dňa 10. októbra 2005 bol spis spolu so stanoviskom k sťažnosti predložený ústavnému súdu.

Za obdobie takmer piatich rokov od podania žaloby v decembri 2000 sa uskutočnilo päť pojednávaní v predmetnej veci (dve odročené bez uvedenia dôvodov), ostatné z nich 28. októbra 2002. Okrem obdobia nečinnosti počas viac ako dvoch rokov okresný súd aj v období keď konal, robil neefektívne úkony, ktoré nesmerovali k rozhodnutiu vo veci samej.

Predsedníčka okresného súdu sťažnosť sťažovateľa na prietahy v označenom konaní doručení okresnému súdu 11. novembra 2003 nepovažovala za dôvodnú (odpoveď sp. zn. Spr 1541/02 z 5. decembra 2003). Ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto veci namietajúcu porušenie rovnakých označených práv v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 99/04 uznesením z 3. júla 2004 ako zjavne neopodstatnenú.

Vychádzajúc z uvedených skutočností a so zreteľom na konkrétne okolnosti daného prípadu, na čiastočný podiel sťažovateľa na dĺžke konania v niektorých jeho štádiách, na vyše dvojročné obdobie nečinnosti okresného súdu bez existencie zákonnej prekážky, ako aj so zreteľom na povahu konania ústavný súd rozhodol, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 22/01 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu základného práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší

také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej právo bolo porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože namietané konanie ešte nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti právoplatne ukončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 22/01 ďalej konal bez zbytočných prietáhov.

V nadväznosti na rozhodnutie ústavného súdu o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj žiadosťou sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Aj keď ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní sp. zn. 12 C 22/01 konal bez zbytočných prietáhov, nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu uplatnenie tejto svojej právomoci za dostatočné na to, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto považoval za potrebné rozhodnúť aj o žiadosti sťažovateľa priznať mu primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie 200 000 Sk, pričom k odôvodneniu jeho rozsahu uviedol:

„Nečinnosťou Okresného súdu v Trnave som utrpel finančnú ujmu. Ak by súd včas rozhodol došlo by k podstatnému zlepšeniu mojej finančnej situácie, keďže som poberateľom starobného dôchodku a ako osoba zdravotne ťažko postihnutá (som držiteľom preukazu ZŤPS, ktorý pod číslom 056606 vydal Okresný úrad v T., odbor sociálnych vecí ÚPČ) nemám možnosť žiadneho iného príjmu. Dlhodobý stav právnej neistoty spôsobil mi veľkú psychickú záťaž, ktorá vyústila až do duševnej choroby a vyžiadala si opakovanú ambulantnú liečbu u psychiatra.

Vzhľadom na odstup od podania návrhu na súd, spôsobenej škody vyčíslenej BYTOVÝM DRUŽSTVOM v T. na poplatkoch z omeškania okolo 90.000.- Sk a primeranej lehoty, v ktorej mal súd o tomto návrhu rozhodnúť, možno celkovú finančnú ujmu stanoviť na sumu 200.000.- Sk.“

Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc všetky okolnosti prípadu, predovšetkým doterajšiu dĺžku konania vrátane obdobia nečinnosti okresného súdu, správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ako aj povahu sporu ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia 25 000 Sk primerané.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. D. K. v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd ich vyčíslil sumou 2 651 Sk (slovom dvetisícšesťstopäťdesiatjeden slovenských korún) za jeden úkon právnej pomoci podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (vypočítanú zo základu nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky, ktorá v prvom polroku 2004 predstavovala 15 008 Sk, t. j. raz 2 501 Sk a raz 150 Sk paušál.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2005